

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. szeptember 25.

1. Kritikusan értékelik a németek a kormány féléves munkáját

A kormányzati ciklus feléhez érve jelentős bizalomvesztést kénytelen elkönyvelni a koalíciós kormány – derül ki az Institut für Demoskopie Allensbach legfrissebb közvéleménykutatásából. A túlnyomó többség jelenleg nem bíz abban, hogy a koalíció előreviszi az országot a következő két évben. Ugyanezen felmérés teljesen más eredményt mutatott két évvel ezelőtt a kormány hivatalba lépését megelőzően. A lakosság többsége megújulást és hosszú távú reformokat remélt. Akkor a polgárok 60%-ka osztotta a kormány megújulási szándékát, 51%-nak az volt a benyomása, hogy az új koalíció politikája jövőorientált és hosszú távú lesz. Összességében az elmúlt 20 év kormányzatai közül egyiket sem fogadták hasonló reményekkel, ez a bizalom azonban mára jelentősen meggyengült. A koalíciót immár csak 30%-ék kapcsolja össze a megújulási szándékkal, és csak 25%-ék lát hosszú távú megoldásokra törekedő politikai elképzeléseket a kormány munkájában. Ehelyett a lakosság ma mindenekelőtt azt érzékeli, hogy ebben a koalícióban a pártok közötti ellentétes célokat és érdekeket újra és újra át kell hidalni. A megkérdezettek 67%-nak ez a benyomása, míg 69%-ék jellemezte gyengeséggel a döntéshozatalt. Mindemellett 58%-ék véli úgy, hogy a kormány politikáját túl sok illúzió jellemzi.

Ugyanakkor a felmérés szerint lakosság egyre nagyobb szükségét látja a reformoknak – 61% meg van győződve arról, hogy Németországnak sürgősen reformokra van szüksége, többek között azért is, hogy ne maradjon le a nemzetközi versenyben. A lakosság azon része, amely szerint mélyreható reformokra van szükség, megközelíti a 2000 és 2005 közötti gyenge növekedési szakaszban utoljára mért szintet. Míg a kormány rendre kiemeli, hogy a koalíciós megállapodásban meghatározott projektek közül sok már megvalósult, addig a megkérdezettek kevés előrelépést látnak. Összességében leginkább a védelmi politikában (39%) látnak pozitív előrelépést, ezt követi a klímavédelem (33%), az energiaellátás biztosítása (31%) és a szociálisan hátrányos helyzetűek támogatása (31%). A legtöbb más területen csak a megkérdezettek töredéke érzékel előrelépést. Ez vonatkozik a digitalizációra, a közigazgatás és az infrastruktúra korszerűsítésére, valamint a társadalombiztosítási és az egészségügyi rendszer stabilizálására, a bevándorlás kezelésére, az államadósság korlátozására, a bürokrácia csökkentésére, a megfizethető lakhatás megteremtésére, valamint a gazdaság keretfeltételeinek javítására. Rendkívül alacsony a haladás érzékelése az állami szabályozás csökkentésében (3%), a vállalkozások keretfeltételeinek javításában (6%), vagy a közigazgatás korszerűsítésében (8%).

Az eddig elfogadott intézkedések esetében árnyaltabb a kép, hiszen a megkérdezettek a döntések egy részét széles körben helyeslik. Ez különösen igaz a minimálbér emelésére, a gáz- és villanyár-fékre, a 49 eurós országos tömegközlekedési jegyre, a gyermekkedvezmény emelésére és a gyermek után

járó alaptámogatás bevezetésére, mely intézkedések 64 és 90% között van. A fegyveres erők rendkívüli modernizációs alapja, a polgári jövedelem bevezetése és az új épületekre vonatkozó magasabb energiaszabványok bevezetése visszafogottabb megítélést kapott, de összességében több helyesléssel, mint kritikával illetik. Ezzel szemben a lakosság továbbra is túlnyomórészt kritikusan viszonyul az új épületek olaj- és gázfűtésének tilalmához, az atomenergia fokozatos kivezetéséhez, a kannabisz legalizálásához és a bevándorlók gyorsabb ütemben való honosításához.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Építőipari csúcs Berlinben

Az építőipar jövőjével kapcsolatos kormányzati csúcshozott szeptember 25-én, hétfőn Berlin. Az Olaf Scholz (SPD) kancellár vezette értekezéseken a kormány 14 új intézkedést jelentett be, amelyekkel el szeretnék érni a lakásépítések számának újbóli növelését. A lakhatási kérdés Németországban évtizedek óta látszólag megoldhatatlan problémának számít. Az ingatlan és albérletárak fokozatos növekedése, valamint az újjépítésű házak számának csökkenése, illetve az építéshez szükséges követelmények szigorodása mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy a megfizethető saját otthon elérése immár egyre több németnek vágyálom marad csupán.

Az újonnan bejelentett intézkedések részeként a tervek szerint többek között felfüggesztik az új épületekre vonatkozó energiaszabványok korábban tervezett szigorítását. Ennek részeként a korábban a koalíciós kormány által kiindulási pontnak tekintett EH 40 energiatakarékosági szabvány az építőipart sújtó nehézségekre, különösen a magas kamatokra és építési költségekre való tekintettel felfüggesztésre kerül a jelenlegi ciklus végéig. Klara Geywitz (SPD) szövetségi építésügyi miniszter korábban hevesen kritizálta a kormány azon környezetvédelmi irányelveit, amelyek plusz terheket rónak a lakásépítőkre. Az alacsony kamatlábak időszakában egyre magasabb normákat alakítottak ki a szövetségi, tartományi és helyi szinten – jelentette ki egy interjúban. „*Most mindhárom kormányzati szintnek meg kell értenie: Csökkenteni kell a normákat és a költségeket.*” – nyilatkozta a miniszter.

Az bemutatott elképzelések szerint az új építési projektek esetében adókedvezményeket kell biztosítani a speciális értékcsökkenési szabályok, az úgynevezett „Afa” révén. Emellett a „klímabónusz”, amely a régi fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtési rendszereket új, klímabarát fűtési rendszerekre cserélő lakástulajdonosokat támogatja, növelni kell, és ki kell terjeszteni a lakásépítő társaságokra és a bérbeadókra. Ezen túlmenően a tartományok nagyobb rugalmasságot kapnak a telekátruházási adó kialakításában. A 2022 és 2027 közötti időszakban összesen 18,15 milliárd euró értékű programokat biztosítanak számukra szociális lakásépítésre. A kormány döntése értelmében mindemelett a szűkös lakáspiaccal rendelkező városokban és településeken egyszerűsíteni és felgyorsítani kívánják a megfizethető lakások építését.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Német-francia katonai megállapodás

Az elmúlt időszakban újfent számos kritika érte a német-francia kooperáció alakulását, különösen a közös védelempolitikai projektek területén. Robert Habeck (Zöldek) alkancellár és szövetségi gazdasági miniszter a közelmúltban egy berlini nagykövetségi konferencián tartott beszédében nem rejtette véka alá a bilaterális kapcsolatok jelenlegi visszás állapotát. A francia-német barátság

valójában egy polaritás, amelyet úgy kell értelmezni, hogy „*semmilyen sem értünk egyet*” – jelentette ki a miniszter. Hozzátevé, hogy amennyiben viszont egyetértünk, akkor az együttműködés mértéke elég nagy Európa többi részének is. Mindazonáltal a közelmúltban kevés, összeurópai siker mögé tudott a német-francia tandem beállni. A légvédelemre vonatkozó európai Sky Shield kezdeményezés Franciaország és Lengyelország nélkül halad előre. A Bundeswehr kivonult a közösen kifejlesztett Tiger harci helikopter-, valamint a francia-német tengerészeti felderítőgép-projektekből is. Elemzők szerint a fő kérdés ennek fényében az, hogy a német kormány milyen helyet szán Franciaországnak a védelempolitikai együttműködésekben – alapvetően Németországon múlik, hogy kialakul-e egy európai fegyverkezési ipar – vélik a szakértők.

Mindezek fényében pozitív fejleményként értékelendő a német és francia védelmi miniszterek csütörtöki találkozásját követően bejelentett további közös együttműködés az eredetileg 2017-ben megkezdett, az elmúlt időben azonban látszólag parkolópályára tett, MGCS (Main Ground Combat System) projekten. A franciaországi Evreux-ben aláírt új megállapodás leszögezi a MGCS projekt alapvető technikai követelményeit. Mindez pedig „*(...) egy olyan mérőföldkő, amely lehetővé teszi az elkövetkező munkát*” – jelentette ki Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter. A jelenlegi megállapodás szerint decemberre meg kell határozni, hogy ki lesz a felelős a projekt melyik részéért. Pistorius elismerte, hogy a projekt nem haladt jól a múltban, „*most azonban megpróbáljuk feloldani a fékeket*”. Míg a szintén közös FCAS (Future Combat Air System) vadászrepülőgép projekt esetén a 50-50%-os felosztás mellett Franciaországé a vezető szerep, addig ezen projekt esetében éppen fordított felállás lesz érvényben – ezzel egyensúlyt teremtve a két projekt között.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Scholz kancellár beszéde az ENSZ Közgyűlésén

Olaf Scholz az ENSZ 78. Közgyűlésén elmondott beszédében a Biztonsági Tanács reformját sürgette. Véleménye szerint a jelenlegi összetétel az öt állandó taggal, az Egyesült Államokkal, Oroszországgal, Kínával, Franciaországgal és Nagy-Britanniával elavult. Együttal felszólította ezeket az országokat, hogy ne akadályozzák meg az átalakítást, hisz „*végző soron a Közgyűlésnek kell döntenie a Biztonsági Tanács reformjáról*”. A kancellár hangsúlyozta továbbá, hogy Afrika nagyobb beleszólást érdemel a Biztonsági Tanácsban, csakúgy, mint Ázsia és Latin-Amerika. Scholz nem nevezte meg direkt Németország korábbi kívánságát, hogy saját állandó helyet szeretne a Tanácsban, csupán megemlítette, hogy Németország 2027-ben és 2028-ban két évre szóló, nem állandó helyre pályázik. Emlékeztetett azonban arra, hogy Németország az Egyesült Államok után a második legnagyobb finanszírozója az ENSZ-nek, és megháromszorozta a nemzetközi klímafinanszírozásra tett felajánlásait – hatmilliárd euróra emelve azt. Scholz kiemelte, hogy a jelenlegi válságok miatt a világnak nem kevesebb, hanem több együttműködésre van szüksége, és az Egyesült Nemzetek Szervezetét sem helyettesíthetik olyan multilaterális csoportosulások, mint a G20, a G7 vagy a BRICS. „*Csak az Egyesült Nemzetek Szervezete – az Alapokmányában lefektetett értékek alapján - váltja be teljes mértékben az egyetemes képviselőt és a mindenki számára biztosított szuverén egyenlőség igényét*” – mondta a kancellár. Ezen felül beszédében Scholz támogatta az ukrajnai békéért tett nemzetközi erőfeszítéseket is, ugyanakkor óva intett az álmegoldásoktól, amelyeknek csak a nevében szerepel a béke.

A szövetségi kancellár beszéde egybeesett egy különleges évfordulóval: A Németországi Szövetségi Köztársaság és az NDK szeptemberben 50 éve csatlakozott az ENSZ-hez. Ennek apropóján, illetve

hangsúlyozva, hogy Németországnak mennyire fontos a multilateralizmus. A kancellárt további három miniszter és államtitkárok, valamint kormány megbízottak sokasága kísérte New Yorkba. Ezzel szemben a Biztonsági Tanács európai tagjai és Kína, illetve India sem jelent meg egyrészt ekkora, másrészt ilyen magasrangú delegációval. Kiemelendő még továbbá, hogy Scholz már második alkalommal szólalt fel ENSZ Közgyűlésen, míg elődje, Angela Merkel 16 év alatt csak egyszer tette meg ugyanezt – ezzel is mutatva, hogy Németország mekkora hangsúlyt fektet az ENSZ struktúráira.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Egyre intenzívebb viták a menekültek növekvő számáról Németországban

Bodo Ramelow (Die Linke), Thüringia miniszterelnöke múlt héten aggodalmának adott hangot a tartományába érkező menekültek nagy száma miatt. „*A tartomány és az önkormányzatok elérték a határukat*” – mondta a baloldali politikus. A tartomány lengyel határhoz eső legközelebbi befogadóközpontja Suhlban már régen több embert fogadott be, mint amennyit hivatalosan elbír – a hivatalos működés ott 800 embernek a befogadását teszi lehetővé, azonban növekvő beáramlás mellett már így is több, mint 1000 menekült tartózkodik ott. A jelenlegi helyzetet Szászországból is kritizálják: Armin Schuster (CDU) tartományi belügyminiszter bírálta a szövetségi kormány migrációs politikában tanúsított magatartását és a külső határok védelmét sürgeti a lengyel és cseh határokon. Eközben Frank Mentrup, a baden-württembergi városok szövetségének elnöke arra figyelmeztetett, hogy a lakosság körében nő a menekültekkel szembeni ellenérzés. „Azt veszem észre, hogy a helyi elfogadottság egyértelműen csökken” – mondta Mentrup a dpa hírügynökségnek.

Ezen kritikák hatására Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter hónapokig tartó vonakodás után végül a lengyel és cseh határon történő helyhez kötött határellenőrzés mellett döntött. Megváltozott véleménye szerint végül ezzel az intézkedéssel hatékonyabban lehet küzdeni az embercsempészek ellen. Az ilyen további ellenőrzéseknek jól kellene illeszkedniük a teljes határszakaszon végzett megfigyeléshez – mondta a miniszter és hozzátette, hogy ennek érdekében már eddig is jelentősen megnövelték a szövetségi rendőrség jelenlétét a lengyel és a cseh határokon. További intézkedésként Faeser megemlítette a szomszédos országokban végzett ellenőrzéseket, Svájcot említve példaként, hisz ott már a szövetségi rendőrök a svájci rendőrökkel szorosan együttműködve Svájc területén is ellenőrizhetnek, és megakadályozhatják az illetéktelen belépést. Ennek példáján Csehországgal is már zajlanak a megbeszélések és vonatkozó előkészületek már – osztotta meg Faeser.

Michael Kretschmer (CDU) szászországi miniszterelnök bírálta Faeser szövetségi belügyminisztert, amiért az az embercsempészet elleni küzdelemben tétovázott a helyhez kötött határellenőrzés bevezetésével kapcsolatban. „*Szomorú, hogy a helyzetnek mindig így kell eszkalálódnia, mielőtt Németországban lépéseket tesznek. A Lengyelországgal és Csehországgal közös határok erősebb ellenőrzésének már hónapokkal ezelőtt meg kellett volna történnie*” – reagált Szászország miniszterelnöke Faeser bejelentésére.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. CSU pártkongresszus: rekord eredménnyel választották újra Markus Södert

Két héttel a bajor tartományi választások előtt Markus Söder miniszterelnököt megerősítették a CSU pártelnöki funkciójában. A küldöttek 96,56%-os, Söder számára személyes rekorderedménnyel, választották újra a kihívó nélkül induló Södert, aki a 669 érvényes szavazatból 646-ot kapott, jelentős javulást érve el legutóbbi, 87,6%-os eredményéhez képest.

A miniszterelnök, pártelnök közel kétórás beszédének fő mondanivalója, hogy Bajorország a legerősebb tartomány és az első például a gazdasági növekedés és a munkanélküliség elleni küzdelem terén, míg a jelenlegi szövetségi kormány az eddigi leggyengébb, ami valaha Németországot kormányozta. Söder a migrációs válság kezelésén túl más területeken is bírálta a jelzőlámpa-koalíciót (SPD-Zöldek-FDP), amelynek helytelen és lassú válságkezelése miatt van recesszióban a német gazdaság, magas az infláció és az energia- és élelmiszerárak. Azonban Söder nem csak ezeket a pártokat, hanem saját és valószínűleg a közeledő választások utáni koalícióstársát, a jelenleg a közvélemény-kutatások szerint igencsak jól szereplő Szabad Választókat is éles kritikával illette.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Németországban az elmúlt években eltolódtak a szólásszabadság határai. A túlzott politikai korrektség, a véleményszabadság korlátozása, valamint azoknak diszkreditálása, akik az európai mainstream ellenében próbálnak gondolkodni és cselekedni, a nyilvános vitákban is tetten érhető. Hogyan érvényesül a média véleményformáló ereje és a politikai hatalom közötti kölcsönhatás Németországban? Milyen hatással van demokráciánk alapjaira, ha a morál győzedelmeskedik az érvek felett? Többek között erről lesz szó **2023. október 5-én 17.00** órától **Prof. Dr. Andreas Anter** és **Prof. Dr. Dieter Schönecker** előadásán, amely a „**Véleményhatalom és cancel culture**” címet kapta.

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Merre tart az Európai Unió? Milyen szerepe van az EU fejlődésében Németországnak? Ezen kérdéseket járta körbe Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója a Kossuth Rádió Jó reggelt Magyarországnak c. műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Komolyan gondolták-e valaha a németek a szociális piacgazdaságot? - Ezzel az aktuális és időszerű témával foglalkoztak a Magyar-Német Intézet rendezvényén, ahol a meghívott vendég Michael Hüther, a kölni Német Gazdaságkutató Intézet igazgatója volt.

A rendezvényről készült sajtóösszefoglaló elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Egyre nagyobb az ellentét a német szövetségi kormány és a tartományok, önkormányzatok vezetése között. Utóbbiak úgy látják, hogy Olaf Scholz kabinetje magukra hagyja őket a menekültek növekvő számával. A napokban például Markus Söder bajor tartományi miniszterelnök javasolta, hogy húzzanak felső határt az országba engedett bevándorlóknál, a szövetségi kormány azonban elutasította ezt. A helyzetből a szélsőséges AfD profitál - mondta az InfoRádióban Bauer Bence, a Mathias Corvinus Collegium Magyar-Német Intézetének igazgatója.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

Boris Palmer, szeptemberi magyarországi látogatása kapcsán nagyinterjút közölt a németnyelvű Budapester Zeitung hetimagazin a tübingeni főpolgármesterrel, amelyben a politikus kifejti véleményét a magyar politikával kapcsolatban is.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Ezen a héten kerültek bemutatásra a 2023-as évre vonatkozó Magyar-Német Barométer eredményei. Az eseményen a résztvevők megvitatták a magyar-német kapcsolatok fontosságát, aktuális helyzetét, és azt is, mennyire van hatással a német média a magyarok megítélésére Németországban.

A kutatás eredményeiért kattintson a [Nézőpont Intézet honlapjára](#), a bemutatóról készült beszámolóért kattintson az [Origo honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hua